

Eldste fotografi av nord-østerdøler ?

Er dette bildet, tatt av Anne og Elias Narjord i 1854, det eldste fotografi vi har av nord-østerdøler? Fotografiet er et dagurretypi, altså et bilde på metall-underlag. Om det kan vi lese i Behandling av eldre fotografier, Teknisk veiledning (sekretariatet for Fotoregistrering, Oslo 1979).

«Daguerreotypier, 1839 - ca 1860. Daguerreotypier har fått navn etter L. J. M. Daguerre som lanserte fotografiet, og fikk solgt oppfinnelsen til den franske stat i 1939. Daguerreotypiet er en forsølvet kopperplate og bildet er dannet av små kvikksølvdråper som ligger på en høypolert sølvoverflate. Bildet ligner derfor på et speil. Lyset må falle inn på bildet i en spesiell vinkel for å gi riktig gjengivelse, ellers virker det negativt. Manuelt fargelagt daguerreotypier forekommer.

Både heliografi og daguerreotypi hadde svært lang eksponeringstid (tiden det tar å belyse platen i kameraet for å få et brukbart bilde). Først i 1842 var det praktisk gjennomførlig å fotografere mennesker. De første portrettfotografene kom til Norge i 1843. Etter ca 1860 var det få som framstilte slike bilder».

Oppbevaringen av dagerreotypi er veldig viktig. Bildet legges under glass i papirramme som ofte legges i en spesial-futeral. Bildet må ikke bli utsatt for berøring eller ligge åpent, men dekket av glassplata.

Da Per Narjord, Os, som eier bildet, leverte det til avfotografering hos Musea i Nord-Østerdalen var ramma litt skadd og fotografiet litt støvete, men ellers i bra stand. Dette ble ordnet hos Teigens fotolaboratorium i Oslo. Slikt arbeid må gjøres av spesialister.

Det ekstra fine med dette bildet, er i tillegg til alderen, at mottakeren nøye har skrevet ned opplysninger bak på bildet.

«Portraiter af

Elias Hansen Narjord fød 29 de October 1829 og Anne Kristine Tørrisdatter Dalen fød 24 de Marts 1831 Ækteviede i Ous Kirke 26 de Marts 1854 af Herr Sogneprest Holst. Begav sig paa reisen til Christiania den 3, ankom dertil den 12 te og gik ombord i Emigrant Skibet Wilhelm, den 19 de April 1854 forat afgaa til Amerika. Nærværende Portraiter ere Bekostede af de Bortreiste under Deres ophold i Christiania. Modtaget af de bortreistes Familie de 21 de Mai 1854. Narjord den 24 de Mai 1854.»

Er det noen som har eldre fotografi? Et annet spørsmål er når det første fotografiet ble tatt i Nord-Østerdalen? Hvem har det eldste bildet? Vi kommer tilbake i neste årbok med resultatet.